Міністерство освіти і науки України

Національний університет харчових технологій

80 МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ, АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ

"Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті"

Частина 4

10–11 квітня 2014 р.

Київ НУХТ 2014

12. Особливості функціонування студентського сленгу

Павло Кушніренко, Людмила Приблуда
Національний університет харчових технологій

Вступ: Молодіжний сленг – це соціолект людей у віці 12-22 років, що виник із протиставлення себе не стільки старшому поколінню, скільки офіційній системі. Існує в середовищі міської учнівської молоді та окремих замкнутих референтних групах. Характерною особливістю, яка відрізняє молодіжний сленг від інших видів сленгу, є його швидка мінливість, яка пояснюється зміною поколінь. Молодіжний жаргон є одним з шарів розмовного стилю сучасної української мови, який динамічно змінюється і поповнюється. Як зазначає О. Пономарів, «дуже багато жаргонізмів виникає в молодіжних колективах, зокрема студентських…» [4, с. 100].

Важливим чинником у творенні сленгових лексем є спорідненість інтересів осіб, які формують різновид цього ненормативного утворення. Практично кожна група людей, яких об'єднують спільні інтереси, має свій особливий тип мовлення, який реалізується у сленгових новоутвореннях і є притаманним лише цій групі. Кожне з таких середовищ має свої відмінності і сленг озвучує реалії життя саме у цьому оточенні. Наприклад, у студентському середовищі побутують такі лексичні одиниці: братська могила (гуртожиток), хвіст (заборгованість), йти на шпорах (списувати), засипатись (не скласти іспити) [2, с. 38].

Матеріали та методи: У дослідженні використано описовий та порівняльні методи. Матеріалом дослідження є сучасна українська проза початку XXI ст.

Результати: Слід зазначити, що у молодіжному жаргоні діють ті ж закономірності, що і у нормативній мові, зокрема, лексеми вступають у синонімічні, антонімічні, омонімічні відносини. Так, літературне слово «хлопець» має такі жаргонні відповідники: «покемон», «кадр», «гвіздок», «пультик», «пацик», «шльоцик», «хіляк» (слабкий фізично), «мачо» (сексуальний), «ларик» (відмінник), «васьок» (незнайомий) і навіть «лошарик» (хлопець в окулярах). Крім того, якщо хлопець має якусь виражену позитивну чи негативну якість, він може бути названий «молоток» (добрий, розумний); «балкон», «тормоз» або «плуг» (тугодум); «дятел» (дурний); «Леопольд» (доброзичливий); «му-му» (мовчун) [5, с. 178]. Як бачимо, у молодіжному жаргоні добре працює мовний закон економії лексичних засобів: одне слово вміщує у себе зміст цілого речення, що характеризує людину.

Студенти вживають сленгові вирази для того, щоб виглядати сучасними. По-перше, при спілкуванні студенти вживають сленг не тільки для передачі інформації, але і для вираження власного світогляду, ідей, для підкреслення власної особистості та того, що вони йдуть в ногу з часом. Сленг – одна з форм влиття в колектив і засіб бути адекватно сприйнятим у тій групі людей, з якою ведеться спілкування. Адже студенти не вживають сленг постійно, вони користуються ним в більшій мірі в тих ситуаціях, коли сподіваються на розуміння. Майже завжди студенти заперечують той факт, що вони вживають сленг навмисно, вони наголошують на тому, що вживання сленгу відбувається підсвідомо. Найбільше сленгових фраз можна почути під час спілкування певного кола друзів, однокурсників, близьких знайомих, оскільки ці фрази емоційно зближують їх та прямо, доступно і коротко виражають ставлення до подій, явищ, які обговорюються. Сленг у деякому розумінні може бути своєрідною грою для точного, навіть іронічного опису подій та вражень.

Висновки: Отже, виконує важливу соціальну функцію, яка полягає у виключенні або включенні людини у близьке оточення, вживанні тієї мови, яка функціонує у певному колі людей, у певній професії. Сленг – лексична інновація у певному культурному контексті. Для певних групи людей вживання сленгу є безпечним та ефективним способом протесту проти чогось встановленого, проти мовних правил.

Таким чином, на сучасному етапі розвитку мов молодіжний сленг є одним з головних джерел поповнення словникового складу. Вчені зазначають, що елементи сленгу або швидко зникають, або входять у літературну мову. Запозичення слів та словосполучень сленгу і жаргонів у літературну лексику зумовлюється насамперед необхідністю поповнення експресивних засобів. Більшість одиниць сленгу і жаргонів – це літературні одиниці, які здобули специфічні значення, тому запозичення з нелітературних підсистем в багатьох випадках веде до появи семантичних неологізмів.

Література

1. Дудоладова О.В. Гендерные аспекты речевого взаимодействия // Материалы научной конференции «Функциональная лингвистика. Итоги и перспективы».- Ялта: ТНУ, 2002.- С. 67-69.

2. Мартинюк А.П. Регулятивна функція гендерно-маркованих одиниць мови: Автореф. дис. доктора філол. наук. – Київ, 2006. – 40 с.

3. Мартос С.А. Структура молодіжного сленгу під кутом зору мови міста //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»: Збірник наукових праць. Випуск III. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. – С.170-174.

4. Пономарів О.Д. Стилістика сучасної української мови. – Тернопіль, "Навчальна книга", 2000. – 248 с.

5. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: Монографическое учебное пособие. – К.: Фитосоциоцентр, 2002. – 336 с.